

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

PATIKRINIMO AKTAS

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS VAIKŲ LIGONINĖ DARBO UŽMOKESČIO
FONDO DIDINIMO IR PANAUDOJIMO TEISĖTUMO 2018 METAIS
ĮVERTINIMAS

2019 m. vasario 28 d.

Nr. KAT16-(4.2)-3

Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Klaipėdos miesto savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, veikia išvien dėl bendro tikslo.

Patikrinimą atliko: Indrė Genienė, Jurgita Valkiūnė (iki 2018-01-15), Indrė Meilienė (nuo 2018-01-15).

Patikrinimo aktas pateiktas: Klaipėdos miesto savivaldybės merui, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriui, VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė.

TURINYS

SANTRAUKA.....	4
PATIKRINIMO REZULTATAI	5
1. Darbo apmokėjimo tvarka.....	5
2. Darbo užmokesčio fondas.....	7
3. Įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio nustatymas.....	9
4. Vadovaujančiųjų darbuotojų darbo užmokesčio nustatymas	10
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	12

SANTRAUKA

Patikrinimo svarba

Vykdamas Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 m. veiklos planą¹, vadovaujantis Savivaldybės kontrolės 2019-01-07 pavedimu Nr. KAT15-(4.3)-1, atliktas patikrinimas VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė. Patikrinimą nuspręsta atlikti atsižvelgiant į Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos gaunamus raštus dėl galimai neteisingo lėšų paskirstymo VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė darbuotojų atlyginimams².

VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (toliau – LNSS) iš Klaipėdos miesto savivaldybės turto ir lėšų įsteigta viešoji asmens sveikatos priežiūros ne pelno įstaiga, teikianti asmens sveikatos priežiūros paslaugas pagal sutartis su užsakovais. Įstaigos steigėjas (savininkas) – Klaipėdos miesto savivaldybės taryba. Klaipėdos miesto savivaldybės, kaip viešųjų įstaigų dalininkės (savininkės), turtingas ir neturtingas teises pavesta įgyvendinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriui³.

Patikrinimo tikslas ir apimtis

Patikrinimo tikslas - įvertinti darbo užmokesčio fondo didinimo ir panaudojimo teisėtumą 2018 metais. Siekiant tikslo, vertinome:

- ar LR Sveikatos apsaugos ministerijai skyrus įstaigai papildomas lėšas didėjo ir darbo užmokesčio fondas;
- ar įstaigos darbuotojams darbo užmokestis apskaičiuotas pagal teisės aktų ir LNSS šakos kolektyvinių sutarčių nuostatas;
- ar padidėjus darbo užmokesčio fondui darbuotojams darbo užmokestis buvo didintas vadovaujantis objektyviais kriterijais.

Tikrinamas subjektas: VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė, juridinio asmens kodas 190468188, adresas K.Donelaičio g. 7, Klaipėda.

Patikrinimo laikotarpis: 2018 metai.

Patikrinimo metu įrodymai surinkti ir išvados parengtos taikant dokumentų peržiūros ir duomenų analizės, skaičiavimo metodus, susipažinta su reikšmingais nacionaliniais teisės aktais, įstaigos vidiniais dokumentais, susijusiais su darbo užmokesčio apskaičiavimu, buhalterinės apskaitos dokumentais. Darėme prielaidą, kad visi patikrinimui pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai – išsamūs ir galutiniai, pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Patikrinimas atliktas atsižvelgiant į Valstybinius audito reikalavimus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Pagrindiniai patikrinimo rezultatai

Patikrinimo metu nustatyta, kad VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė darbo užmokesčio fondas buvo didintas ir panaudotas teisėtai, tačiau nustatytos klaidos, apskaičiuojant darbuotojų darbo užmokestį.

VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė 2018 m. galiojusi Darbo apmokėjimo tvarka nebuvo pakankamai išsami, apibrėžianti objektyvius darbo užmokesčio nustatymo kriterijus, laiku peržiūrima ir atnaujinama pagal aktuales teisės aktus, todėl nebuvo užtikrintas aiškus ir pagrįstas atlyginimų nustatymas. Trūkumai kartojasi ir 2018-12-31 pavirtintoje Darbo apmokėjimo tvarkoje (1 skyrius).

2018 m. darbo užmokesčio fondas neviršijo nustatytų normatyvų (normatyvas - 85 proc., fondo dydis – 81 proc.) ir palyginus su 2017 m. didėjo 2 proc. Vidutiniškai 2018 metais gydytojų atlyginimas padidėjo 11 proc., slaugytojų – 14 proc., visų darbuotojų -16 proc. (2 skyrius).

Nebuvo įgyvendintos steigėjo teisės dėl VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė valdymo struktūros ir pareigybių sąrašo tvirtinimo, o galiojantys įstaigos įstatai neatitinka LR Vyriausybės 2007-09-26 nutarimo Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtingų ir neturtingų teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ nuostatų (2 skyrius).

VšĮ Klaipėdos ligoninė buvo sudaryta komisija dėl įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio pastoviosios dalies didinimo, tačiau šios komisijos darbo rezultatai Tarnybai nebuvo pateikti (sprendimai, protokolai ir pan.). Nustatyta, kad pastovioji dalis darbuotojams buvo didinama netolygiai, neužtikrinant objektyvumo. Įstaigoje darbo užmokesčio pastovioji dalis buvo didinta ir kitiems - ne sveikatos priežiūros specialistams – bet ne visiems darbuotojams (3 skyrius).

¹ Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018-10-24 įsakymas Nr. KAT1-(1.1)-13 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos plano“

² Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Socialinių reikalų departamento Sveikatos apsaugos skyriaus 2018-09-04 raštas Nr. (22.191)-SV7-48 „Dėl pasiūlymo Kontrolės ir audito tarnybos 2019 m. veiklos planui“

³ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2008-04-03 sprendimas Nr. T2-106

Nuo 2018 05-01 didinat darbo užmokesčio pastoviąją dalį jos dydis atskiroms profesinėms grupėms buvo skaičiuojamas atskaitos dydžiu imant mažiausią galimą pastoviąją dalį, o ne faktiškai įstaigoje buvusią mažiausią gydytojo 1 etato darbo užmokesčio pastoviąją dalį (3 skyrius).

Nustatant VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojo pavaduotojų atlyginimus nesivadovauta LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis vadovų pavaduotojų darbo apmokėjimo tvarką (4 skyrius).

Rekomendacijos

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Patvirtinti VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašą ir pakeisti įstaigos įstatus, kad jie atitiktų LR Vyriausybės 2007-09-26 nutarimo Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ 2.5.1.4 punkto nuostatas.

VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojui:

1. Patvirtinti Darbo apmokėjimo tvarką, kurioje būtų nustatyti aiškūs ir objektyvūs darbo užmokesčio dydžio nustatymo kriterijai.

2. Nustatyti įstaigos vyr. gydytojo pavaduotojų atlyginimus vadovaujantis LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatomis.

3. Nustatyti įstaigos asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių darbuotojų pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies mažiausią galimą dydį vadovaujantis 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinės sutarties Nr. 2/S-133 priedo Nr. 2 ir įstaigos Darbo apmokėjimo tvarkos nuostatomis.

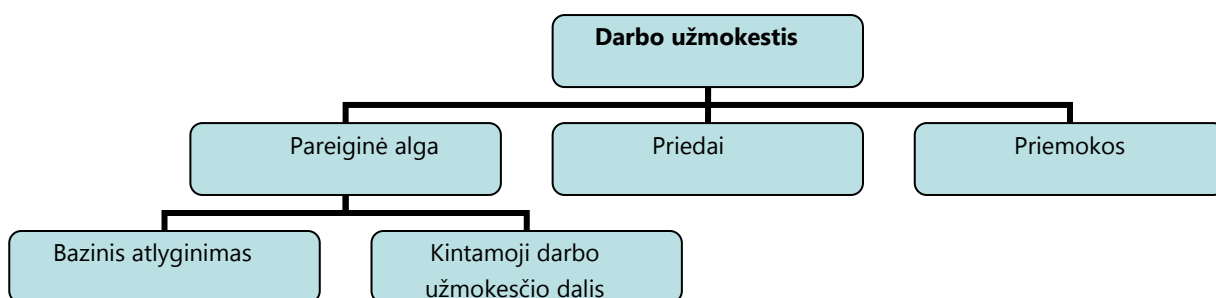
PATIKRINIMO REZULTATAI

1. Darbo apmokėjimo tvarka

LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įstaigos administracijos vadovas, suderinęs su įstaigos stebėtojų taryba, tvirtina įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką. 2018 metais VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė galiojo 2009-06-16 vyr. gydytojo įsakymu Nr. 80 patvirtinta VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka (toliau – Darbo apmokėjimo tvarka) su pakeitimais⁴, suderinta su Stebėtojų taryba 2009-06-17. Siekiant sukurti bendrą racionalią sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo politiką, LR Sveikatos apsaugos ministras 2014-11-25 įsakymu Nr. V-1228 patvirtino Valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijus (toliau - Darbo užmokesčio nustatymo kriterijai) bei rekomendavo valstybės ir savivaldybių viešosioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vadovaujantis nustatytais kriterijais, pasitvirtinti arba atnaujinti įstaigų darbo užmokesčio nustatymo tvarkas. Atsižvelgiant į LR Sveikatos apsaugos ministro rekomendacijas VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė pakartotinai patvirtino Darbo apmokėjimo tvarką, tačiau jos nuostatų nekeitė⁵.

Pagal VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė 2018 m. galiojusią Darbo apmokėjimo tvarką, įstaigos darbuotojų darbo užmokestį sudaro: pareiginė alga (bazinis atlyginimas, kintamoji darbo užmokesčio dalis), priedai, priemokos (1 pav.).

1 pav. **Darbo užmokesčio sandara pagal 2018 m. įstaigoje galiojusią darbo apmokėjimo tvarką**

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė darbo apmokėjimo tvarką

⁴ Vyr. gydytojo 2013-12-31 įsakymas Nr. 219, 2014-05-30 įsakymas Nr. 68

⁵ Vyr. gydytojo 2015-12-29 įsakymas Nr. 211 „Dėl pakartotino VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninės darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tvirtinimo“

2018 m. galiojusioje Darbo apmokėjimo tvarkoje nustatėme šiuos esminius trūkumus:

- nenustatyti kriterijai, pagal kuriuos vyr. gydytojas turi nustatyti konkretaus darbuotojo bazinį atlyginimą apibrėžtose ribose⁶ (pvz.: atsižvelgiant į darbuotojo specialybę, einamas pareigas, kvalifikaciją⁷);
- nurodyta, kad kintamoji dalis darbuotojams skirstoma pagal vyr. gydytojo patvirtintas skyriaus kintamos darbo užmokesčio dalies skirstymo tvarkas, nustatytas gamybiniuose susirinkimuose⁸, tačiau tokios tvarkos vyr. gydytojo nebuvo patvirtintos, o skirstymo principai nustatyti tik skyrių gamybinių susirinkimų protokoluose. Pagal juos kintamoji dalis skiriama atitinkamo skyriaus vienodų pareigybių darbuotojams konkrečia procentine išraiška (pvz.: Funkcinės diagnostikos skyrius: „Kintami priedai skirstomi: gydytojams- 75 proc., slaugytojams- 25 proc.⁹, Otorinolaringologijos skyrius: „Priedai bus skirstomi pagal darbuotojų kategorijas: gydytojams- 30 proc., slaugytojams – 68 proc., ūkio reikalų tvarkytojui – 2 proc., gauta suma bus dalinama iš etatų skaičiaus pagal darbuotojų kategorijas lygiavos principu.“¹⁰) neatsižvelgiant į jokių kitus kriterijus (pvz.: į darbuotojo darbo sudėtingumą (atsakomybę), darbo intensyvumą (darbo krūvį), darbo stažą¹¹);

- Darbo apmokėjimo tvarkoje įtvirtinta, kad bazinių atlyginimų ribos nurodytos tvarkos 1 priede¹². Bazinių atlyginimų ribos paskutinį kartą buvo tvirtintos 2014-05-30¹³ ir vėliau nebuvo keistos. Nustatyta, kad 2018 metais daugiau kaip 60 proc. tikrinimui atrinktų pavyzdžių¹⁴ pastoviosios dalies atlyginimai viršijo patvirtintas didžiausias bazinių atlyginimų ribas, be to, nuo 2014 m. nekeitus nustatytųjų bazinių atlyginimų ribų, kai kuriais atvejais maksimali bazinio atlyginimo riba net nesiekė to laikotarpio minimalaus mėnesinio atlyginimo (pvz.: kasininkė, nustatytos ribos 1000-1300 litų (290 - 377 Eur), nuo 2016-07-01 MMA buvo 380 Eur; ūkio reikalų tvarkytojas, nustatytos ribos 1000-1100 litų (290 – 319 Eur), nuo 2015-07-01 MMA buvo 325 Eur). Nenustatyta, kuo remiantis buvo patvirtinami atlyginimai naujai priimtiems darbuotojams ar didinami jau dirbantiems, kai minėtos bazinių atlyginimų intervalų ribos tapo nebeaktualios.

Pastebėtina, kad rekomenduojamuose Darbo užmokesčio nustatymo kriterijuose nustatyta net 11 atvejų, kai darbuotojams gali būti mokami priedai¹⁵, o Darbo apmokėjimo tvarkoje įtvirtinti tik 3 atvejai¹⁶, be to Darbo užmokesčio nustatymo kriterijuose numatyta vienkartinis išmokų mokėjimo galimybė¹⁷, ko nebuvo Darbo apmokėjimo tvarkoje. Taigi nebuvo išnaudotos galimybės skatinti darbuotojus.

2018-12-31, suderinus su Stebėtojų taryba¹⁸, atsižvelgiant į LNSS šakos kolektyvinės sutarties nuostatas¹⁹, buvo patvirtinta nauja VšĮ Klaipėdos vaikų ligininė darbo apmokėjimo tvarka²⁰, tačiau joje išliko ankstesnėje Darbo apmokėjimo tvarkoje nustatyti trūkumai:

- nenustatyti kriterijai, kuriais remiantis yra nustatoma konkreti darbuotojo darbo užmokesčio pastovioji dalis, t.y. tvarkoje nurodytas tik mažiausias darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydis, bet nėra

⁶ Darbo apmokėjimo tvarkos 3.3. punktas (2013-12-31 įsakymo Nr. 219 redakcija): „Bazinių atlyginimų ribos nurodytos tvarkos 1 priede. Konkretaus darbuotojo bazinį atlyginimą nustato vyr. gydytojas.“

⁷ LR Sveikatos apsaugos ministro 2014-11-25 įsakymu Nr. V-1228 patvirtintų Valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijų 7 p.

⁸ Darbo apmokėjimo tvarkos 3.9., 3.10, 3.11 p.

⁹ VšĮ Klaipėdos vaikų ligininės Funkcinės diagnostikos skyriaus darbuotojų gamybinio susirinkimo protokolo 2018-09-11 Nr. 9 išrašas

¹⁰ VšĮ Klaipėdos vaikų ligininės Otorinolaringologijos skyriaus gamybinio-kvalifikacijos kėlimo susirinkimo protokolo 2018-11-30 Nr. 8 išrašas

¹¹ LR Sveikatos apsaugos ministro 2014-11-25 įsakymu Nr. V-1228 patvirtintų Valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijų 8 p.

¹² Darbo apmokėjimo tvarkos 3.3 p.

¹³ Vyr. gydytojo 2014-05-30 įsakymas Nr. 68 „Dėl vyriausiojo gydytojo 2009 m. birželio 16 d. įsakymas Nr. 80 „Dėl viešosios įstaigos Klaipėdos vaikų ligininės darbo apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“

¹⁴ Palyginta 290 darbuotojų etatų, išdirbusių pilną nustatytą darbo krūvį kovo ir spalio mėnesiais, pastoviosios dalies dydžiai. Palyginimui buvo pasirinkti du mėnesiai, iš kurių vienas buvo prieš, o kitas - po LR Sveikatos apsaugos ministro 2018-05-03 įsakymu Nr. V-534 ir LNSS šakos kolektyvinės sutarties 2018-05-04 priedo Nr. 2 pasirašymo (kovo ir spalio mėn.).

¹⁵ LR Sveikatos apsaugos ministro 2014-11-25 įsakymu Nr. V-1228 patvirtintų Valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijų 10 p.

¹⁶ Darbo apmokėjimo tvarkos 3.5 p.

¹⁷ LR Sveikatos apsaugos ministro 2014-11-25 įsakymu Nr. V-1228 patvirtintų Valstybės ir savivaldybių viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų (išskyrus vadovų ir jų pavaduotojų) darbo užmokesčio nustatymo kriterijų 12 p.

¹⁸ 2018-12-31 Stebėtojų tarybos posėdžio protokolai Nr. 3

¹⁹ 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinė sutartis Nr. 2/S-133

²⁰ Vyr. gydytojo 2018-12-31 įsakymas Nr. 240 „Dėl darbo apmokėjimo tvarkos tvirtinimo“

nustatyta, į ką atsižvelgiant darbuotojui gali būti nustatytas didesnis darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydis;

- nėra nustatyti kriterijai, į kuriuos atsižvelgiama nustatant darbo užmokesčio kintamąją dalį, tai palikta nusistatyti skyrių ar kitų padalinių darbuotojų gamybiniam susirinkimui, nors LNSS šakos kolektyvinės sutartyje tokie kriterijai yra nustatyti²¹ ir jos nuostatų turi būti laikomasi²².

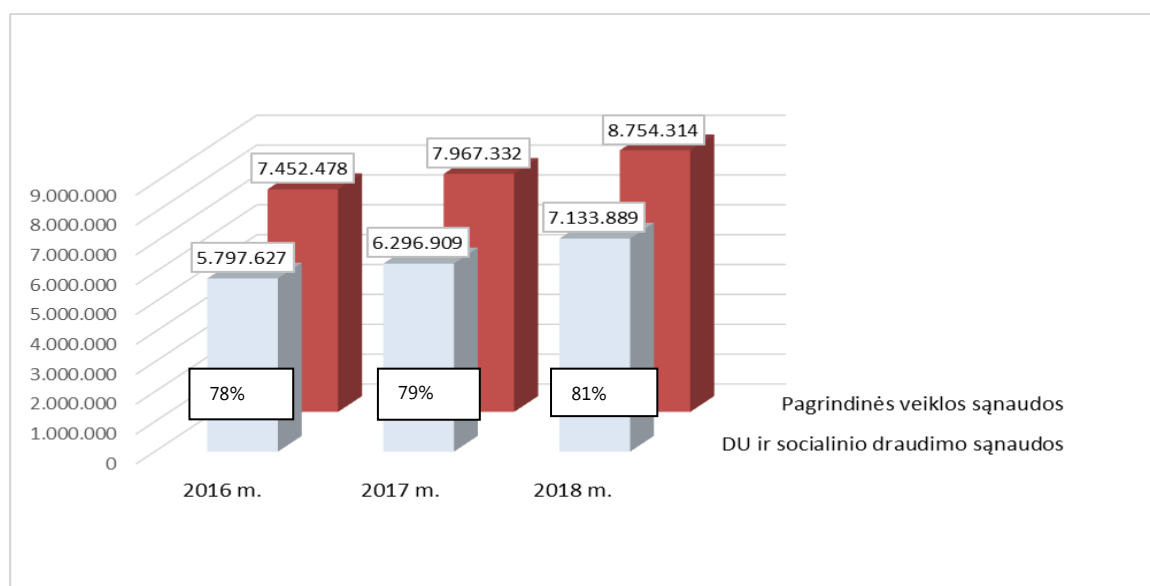
Taigi įstaigos Darbo apmokėjimo tvarka nebuvo pakankamai išsami, apibrėžianti objektyvius darbo užmokesčio nustatymo kriterijus, laiku peržiūrima ir atnaujinama pagal aktualius teisės aktus, todėl nebuvo užtikrintas aiškus ir pagrįstas atlyginimų nustatymas. Tie patys trūkumai išliko ir 2018-12-31 pavirtintoje naujoje VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė darbo apmokėjimo tvarkoje.

2. Darbo užmokesčio fondas

LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo numatyta, kad LNSS viešosios įstaigos steigėjo (steigėjų) kompetencijai priklauso nustatyti LNSS viešosios įstaigos išlaidų, skirtų darbo užmokesčiui ir medikamentams, normatyvus arba pavesti juos patvirtinti pačiai LNSS viešajai įstaigai. VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė įstatuose, galiojusiuose iki 2018-09-19, 13.8. papunktyje įtvirtinta analogiška nuostata, o įstatų 28.3. papunktyje numatyta, kad įstaigos stebėtojų tarybos kompetencija yra derinti įstaigos išlaidų, skirtų darbo užmokesčiui ir medikamentams, normatyvus. Klaipėdos miesto valdyba 1998-06-18 sprendimu Nr. 375 pavedė viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų vyriausiesiems gydytojams nustatyti išlaidų normatyvus, skirtus darbo užmokesčiui ir medikamentams, ir juos suderinti stebėtojų tarybos posėdyje. Nuo 2018-09-19 galiojančiuose įstaigos įstatuose išlaidų normatyvų darbo užmokesčiui nustatymas taip pat pavestas vyr. gydytojui, suderinus juos su stebėtojų taryba. 2018-03-13 VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė Stebėtojų tarybos posėdžio metu buvo patvirtinti 2018 m. darbo užmokesčio fondo normatyvai – iki 85 proc. pagrindinės veiklos sąnaudų, tačiau vyr. gydytojas sprendimo nepriėmė. 2019 m. darbo užmokesčio fondo normatyvai jau buvo patvirtinti, laikantis aukščiau minėtuose teisės aktuose nustatytos tvarkos - įstaigos vyr. gydytojo 2019-02-08 įsakymu Nr. 29, 2018-12-31 juos suderinus su Stebėtojų taryba.

Iš viso įstaiga 2018 metais darbuotojų atlyginimams mokėti kartu su socialinio draudimo mokesčiais panaudojo 7 133 889 Eur (2017 m. – 6 296 909 Eur, 2016 m. – 5 797 627 Eur), o įstaigos pagrindinės veiklos sąnaudos 2018 m. sudarė 8 754 314 Eur (2017 m. – 7 967 332 Eur, 2016 m. – 7 452 478 Eur)). Darbo užmokesčio fondas 2018 m. sudarė 81 proc. pagrindinės veiklos sąnaudų (2017 m. – 79 proc., 2016 m. – 78 proc.), taigi darbo užmokesčio fondo ir pagrindinės veiklos sąnaudų santykis 2018 m. didėjo 2 procentais (2 pav.).

2 pav. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo bei pagrindinės veiklos sąnaudų pokytis

Šaltinis - Kontrolės ir audito tarnyba pagal VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė veiklos rezultatų ataskaitas²³

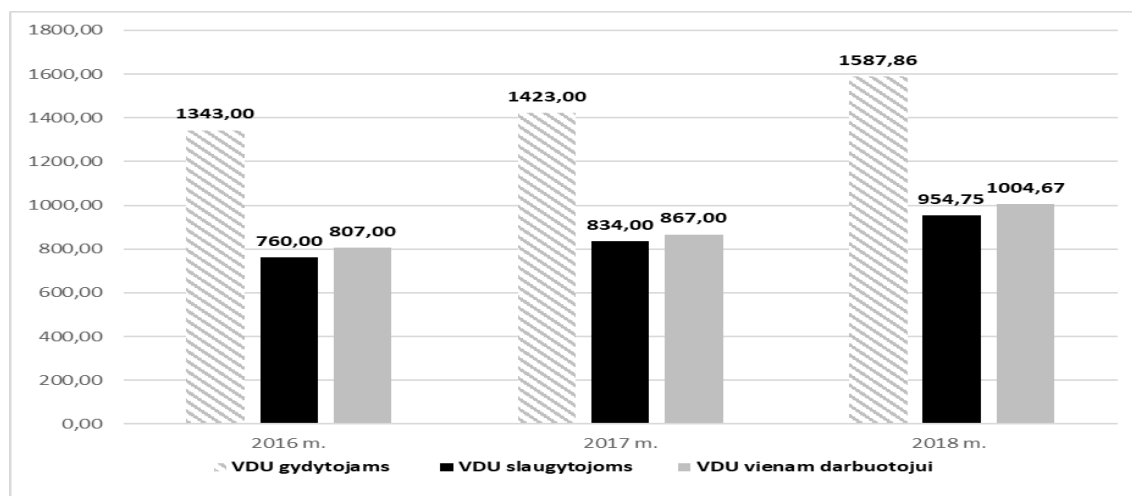
²¹ 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinės sutarties Nr. 2/S-133 priedo Nr. 2 LNSS viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas darbo apmokėjimo nuostatų 9 p.

²² 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinės sutarties Nr. 2/S-133 1.8.1. p., Sutarties priedo Nr. 2 LNSS viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas darbo apmokėjimo nuostatai 21 p.

2018-03-13 Klaipėdos teritorinės ligonių kasos ir VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė pasirašė sutartį²⁴, kurioje numatyta 6 904 120 Eur suma VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidoms apmokėti. Vadovaujantis LR Sveikatos apsaugos ministro 2018-05-03 įsakymu Nr. V-534 Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė nuo 2018-05-01 papildomai skyrė 530 720 Eur²⁵. 2018 metais pagrindinės veiklos pajamos iš Teritorinių ligonių kasų sudarė 8 203 829 Eur (2017 m. – 7 280 100 Eur). Kadangi šios sumos nėra automatiškai pervedamos tiesiogiai gydymo įstaigai, o įstaiga turi jas užsidirbti teikdama paslaugas, todėl konkrečiai apskaičiuoti, kiek nuo papildomai skirtos sumos buvo skirta darbo užmokesčio fondui negalima nustatyti, tačiau pastebima darbo užmokesčio fondo didėjimo tendencija.

2018 metais įstaigoje dirbo vidutiniškai 475 darbuotojai (2017 metais – 485, 2016 metais - 479). Jų vidutinis darbo užmokestis 2018 m. buvo 1005 Eur (2017 metais – 867 Eur, 2016 metais (807 Eur)).²⁶ Vidutiniškai 2018 metais gydytojų atlyginimas padidėjo 11 proc., slaugytojų – 14 proc., visų darbuotojų -16 proc. (3 pav.).

3 pav. Vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) pokytis, Eur

Šaltinis - Kontrolės ir audito tarnyba pagal VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė internetinėje svetainėje www.kvl.lt pateiktą informaciją apie darbo užmokestį

Pažymime, kad LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyta, jog valstybės ir savivaldybių, kaip valstybės įmonių, savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvio, turtinės ir neturtinės teisės įgyvendinamos Vyriausybės nustatyta tvarka²⁷. LR Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės ir savivaldybių turtingų ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“²⁸ 2.5.1.4. papunktyje nustatyta, kad savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo užtikrinti, kad viešosios įstaigos įstatuose visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijai būtų priskirtas klausimas dėl viešosios įstaigos valdymo struktūros ir pareigybių sąrašo tvirtinimo. VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė organizacinė struktūra ir valdymo schema patvirtinta vyr. gydytojo 2016-09-19 įsakymu Nr. 211, nuo 2018-09-19 galiojančiuose įstaigos įstatų 36 p. įstaigos vidaus struktūrą taip pat pavesta nustatyti vyr. gydytojui. Tai prieštarauja LR Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės ir savivaldybių turtingų ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ nuostatoms.

²³ 2017 m., 2018 m. veiklos rezultatų ataskaitos. 2018 m. veiklos rezultatų atskaitą dar nėra audituota, tačiau vyr. buhalterės teigimu skaičiai neturėtų keistis

²⁴ 2018-03-13 Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis sutartis Nr. S2-122

²⁵ Klaipėdos teritorinės ligonių kasos ir VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė 2018-05-11 Susitarimas Nr. A1-4543 prie 2018-03-13 sutarties Nr. S2-122

²⁶ Duomenys imti iš internetinėje svetainėje www.kvl.lt pateiktos informacijos apie darbo užmokestį

²⁷ LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 str. 1 d.

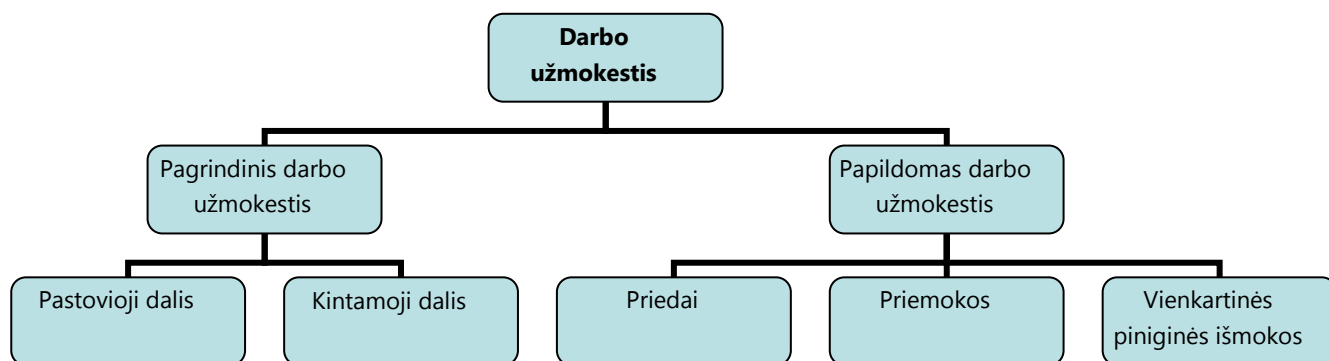
²⁸ LR Vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtingų ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“

3. Įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio nustatymas

LR Sveikatos apsaugos ministro 2018-05-03 įsakymo Nr. V-534 2 punktu asmens sveikatos priežiūros įstaigoms buvo rekomenduota papildomai skirtas lėšas naudoti sveikatos priežiūros specialistų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, pagrindinio darbo užmokesčio pastoviajai daliai didinti, prioritetą teikiant mažiausiai uždirbantiems specialistams, o darbo užmokesčio didinimą įgyvendinti vadovaujantis 2017-06-16 LNSS šakos kolektyvine sutartimi Nr. 1. Minėtos LNSS šakos kolektyvinės sutarties 2018-05-04 priede Nr. 2 nustatyta LNSS viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių darbuotojų darbo užmokesčio sandara ir jo nustatymo tvarka.

Nustatyta, kad darbo užmokestį, dirbant vieno etato krūviu, sudaro: pagrindinis darbo užmokestis (pastovioji dalis ir kintamoji dalis), papildomas darbo užmokestis (priedai, priemokos, vienkartinės pinigines išmokos) (4 pav.).

4 pav. Darbo užmokesčio sandara pagal LNSS šakos kolektyvinę sutartį

Šaltinis - Kontrolės ir audito tarnyba pagal 2017-06-16 LNSS šakos kolektyvinės sutarties Nr. 1 priedą Nr. 2

LR Sveikatos apsaugos ministro 2018-05-03 įsakymu Nr. V-534 buvo rekomenduota papildomai skirtas lėšas naudoti sveikatos priežiūros specialistų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, pagrindinio darbo užmokesčio pastoviajai daliai didinti, prioritetą teikiant mažiausiai uždirbantiems specialistams, todėl patikrinimo metu buvo vertinamas būtent pastoviosios dalies didėjimas.

Siekiant įgyvendinti LR Sveikatos apsaugos ministro 2018-05-03 įsakymą²⁹ įstaigoje buvo sudaryta komisija dėl įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio pastoviosios dalies didinimo nuo 2018-05-01. Patikrinimo metu šios komisijos darbo rezultatai Tarnybai nebuvo pateikti (sprendimai, protokolai ar pan.). Paklausus, kokiais kriterijais vadovaujantis buvo didinta darbuotojų darbo užmokesčio pastovioji dalis, paaiškinta, jog gydytojams darbo užmokestis buvo didintas 10 proc., o slaugytojams ir kitiems asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantiems specialistams – 10 proc., 13,2 proc. ir 25 proc., priklausomai nuo buvusio darbo užmokesčio³⁰, vėliau patikslinta, kad nuo 2018-05-01 slaugytojų darbo užmokesčio pastovioji dalis buvo padidinta nuo 530 Eur iki 600 Eur, o gydytojų nuo 940 Eur iki 1040 Eur (tai minimalios darbo užmokesčio pastoviosios dalies ribos)³¹.

Nustatyta, kad pastovioji dalis darbuotojams buvo didinama netolygiai, trūko skaidrumo

- daugiau kaip 50 proc. tikrinimui atrinktų gydytojų etatų pavyzdžių³² pastovioji dalis buvo didinta 10 proc., tačiau nustatyta atvejų, kad kai kuriems gydytojams pastovioji darbo užmokesčio dalis iš vis nebuvo padidinta (pvz.: vaikų odontologams, radiologui) arba padidinta daugiau nei 10 proc. (pvz.: anestezeologams 20 proc.);
- skiriasi gydytojams nustatyta pastovioji dalis ne tik priklausomai nuo skyriaus, kuriame jie dirba, bet net ir tuose pačiuose skyriuose dirbantiems gydytojams nustatyta skirtinga pastovioji dalis;
- slaugytojoms pastovioji darbo užmokesčio dalis buvo didinta įvairiai – 6 proc., 10 proc., 12 proc., 13 proc., 21 proc.;
- nevienodai didinta pastovioji dalis ir kitiems asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantiems tų pačių padalinių darbuotojams (pvz.: Fizinės medicinos ir rehabilitacijos skyriaus masažuotojoms, Klinikinės diagnostikos laboratorijos laborantėms);

²⁹ Vyr. gydytojos 2018-05-03 įsakymas Nr. 77 „Dėl komisijos sudarymo darbuotojų darbo užmokesčio pastoviosios dalies didinimui“

³⁰ VŠĮ „Klaipėdos vaikų ligoninė“ vyr. buhalterės A. Andrejevienės 2019-01-21 pateiktas atsakymas

³¹ VŠĮ „Klaipėdos vaikų ligoninė“ vyr. buhalterės A. Andrejevienės 2019-01-29 pateiktas atsakymas

³² Iš atsirinktų 290 darbuotojų etatų buvo 62 gydytojų etatai

- Anesteziologijos skyriaus gydytojams pastovioji dalis buvo didinta 20 proc., kai tuo tarpu šio skyriaus slaugytojoms tik 6 arba 11 proc., t.y. nebuvo suteiktas prioritetas mažiausiai uždirbantiems specialistams;

LNSS šakos kolektyvinės sutarties 2018-05-04 priedo Nr. 2 nuostatomis buvo siekiama užtikrinti didesnius atlyginimus asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantiems darbuotojams, tačiau nuo 2018-05-01 įstaigoje darbo užmokesčio pastovioji dalis buvo didinta ir kitiems - ne sveikatos priežiūros specialistams – bet ne visiems darbuotojams (pvz.: pavaduotojams, buhalterėms, kasininkei, statistikams, kadryų skyriaus darbuotojams – didinta, tačiau nedidinta slaugytojų padėjėjoms, pagalbiniais medicinos darbuotojams, operacinės pagalbiniais darbuotojams, budintiems vairuotojams, valytojoms).

Pagal LNSS šakos kolektyvinės sutarties 2018-05-04 priedo Nr. 2 nuostatų 7.2 punktą, profesinėms grupėms pagrindinio darbo užmokesčio pastovioji dalis turi būti nustatoma pagal proporcijas, atskaitos dydžiu imant įstaigoje dirbančio mažiausią gydytojo 1 etato darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydį, apskaičiuotą pagal nuostatų 7.1 papunktį, kuris nurodo, kad mažiausia gydytojo darbo užmokesčio pastovioji dalis negali būti mažesnė kaip $B (MMA) * K_p$, kur K_p lygu 2,5 (2018 metais - 1000 Eur). Analogiškai nustatyta ir 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinės sutarties priede Nr. 2 ir įstaigos naujoje Darbo apmokėjimo tvarkoje³³ - atskaitos dydžiu laikoma mažiausiai uždirbančio gydytojo vieno etato darbo užmokesčio pastovioji dalis³⁴. Nustatyta, kad įstaigoje nuo 2018-05-01 mažiausia gydytojo 1 etato darbo užmokesčio pastovioji dalis buvo 1040 Eur, tačiau didinant darbo užmokesčio pastoviąją dalį jos dydis atskiroms profesinėms grupėms buvo skaičiuojamas atskaitos dydžiu imant 1000 Eur, t.y. imant mažiausią galimą pastoviąją dalį, o ne faktiškai įstaigos nustatytąją (1 lentelė).

1 lentelė. **Mažiausios galimos pastoviosios dalies dydžio priklausomybės nuo atskaitos dydžio pavyzdžiai**

Profesinė grupė ir jai nustatytas mažiausias pastoviosios dalies dydis pagal LNSS šakos kolektyvinės sutarties priedą Nr. 2	Atskaitos dydis 1000 Eur	Atskaitos dydis 1040 Eur
Slaugytojų su aukštuju neuniversitetiniu ar aukštesniuju išsilavinimu – 60 proc.	600 Eur	624 Eur
Slaugytojų su aukštuju slaugytojo universitetiniu išsilavinimu – 70 proc.	700 Eur	728 Eur
Slaugytojų padėjėjos, laboratorinės medicinos pagalbiniai darbuotojai - 40 proc.	400 Eur	416 Eur

Šaltinis - Kontrolės ir audito tarnyba

Dėl šių netinkamai pritaiktų Kolektyvinės sutarties nuostatų, kai kurių įstaigos profesinių grupių darbuotojams buvo nustatyta mažesnė pagrindinio darbo užmokesčio pastovioji dalis, nei turėjo būti nustatyta.

4. Vadovaujančiųjų darbuotojų darbo užmokesčio nustatymas

LNSS viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų (toliau – vadovaujantieji darbuotojai) darbo apmokėjimo sąlygos nustatytos LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme. Minėtame įstatyme nustatyta, kad vadovų ir jų pavaduotojų mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios algos dalių: vadovų mėnesinės algos pastoviosios dalies dydis nustatomas atsižvelgiant į įstaigos lygmenį ir apskaičiuojamas bazinį dydį (2018 m. - 132,50 Eur) dauginant iš atitinkamo koeficiento, vadovų pavaduotojų mėnesinės algos pastoviosios dalies dydis nustatomas 10-40 procentų mažesnis už įstaigos vadovui nustatytą mėnesinės algos pastoviosios dalies dydį, o vadovaujančių darbuotojų mėnesinės algos kintamosios dalies dydis priklauso nuo praėjusių kalendorinių metų įstaigos veiklos rezultatų ir nustatomas vieneriems metams³⁵. Taigi VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vadovų pavaduotojų darbo užmokesčio nustatymas reglamentuotas specialiomis teisės normomis, įtvirtintomis LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, kuriomis darbdavys privalo vadovautis.

³³ VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojo 2018-12-31 įsakymas Nr. 240 „Dėl darbo apmokėjimo tvarkos tvirtinimo“ 13.2 p.

³⁴ 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinės sutarties Nr. 2/S-133 sutarties priedo Nr. 2 „LNSS viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas darbo apmokėjimo nuostatai“ 7, 8 p.

³⁵ LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15¹ str. 1 d., 2 d., 5 d., 6 d.

Vadovaujantis LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu, VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vadovams buvo nustatytas mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientas - 15,6 ir kasmet nustatomos kintamosios dalys³⁶. Pagal VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė struktūrą, įstaigoje yra trys pavaduotojų etatai: vyr. gydytojo pavaduotojas gydymui, vyr. gydytojo pavaduotojas slaugai ir vyr. gydytojo pavaduotojas ūkiui. Atsižvelgiant į įstaigos vadovui nustatyta mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientą, jo pavaduotojų mėnesinės algos pastoviosios dalies dydis 2018 m. atitinkamai turėjo būti nuo 1240,20 Eur iki 1860,30 Eur, tačiau:

- vyr. gydytojo pavaduotojo ūkiui mėnesinės algos pastovioji dalis buvo nustatyta mažesnė, nei turėjo būti pagal įstatymą (nuo 2018-06-01 pavaduotojo ūkiui etatas panaikintas³⁷);
- vyr. gydytojo pavaduotojo slaugai pastovioji dalis iki 2018-05-01 buvo nustatyta mažesnė, nei turėjo būti pagal įstatymą (nuo 2018-05-01 patenka į ribas).

Taip pat nustatyta, kad pavaduotojams mėnesinės algos kintamoji dalis nustatoma ne vieneriems metams, priklausomai nuo praėjusių kalendorinių metų įstaigos veiklos rezultatų, o kiekvieną mėnesį, vadovaujantis administracijos ir ne gydymo padalinių vadovams kintamos darbo užmokesčio dalies skirstymo tvarka, nustatyta gamybiniame susirinkime³⁸.

Taigi nustatant VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojo pavaduotojų atlyginimus nesivadovauta LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis vadovų pavaduotojų darbo apmokėjimo tvarką.

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Čeporiūtė

Patarėja

Indrė Genienė

Patarėja

Indrė Meilienė

³⁶ Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-07-01 įsakymas Nr. P1-623 „Dėl K. Bobianskienės skyrimo į pareigas“, Klaipėdos miesto savivaldybės mero 2017-04-18 potvarkis Nr. M3-53 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovų mėnesinės algos kintamojo dydžio nustatymo“, Klaipėdos miesto savivaldybės mero 2018-06-04 potvarkis Nr. M3-58 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovų mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymo“, Klaipėdos miesto savivaldybės mero 2018-07-04 potvarkis Nr. M3-73 „Dėl Virginijaus Žalimo skyrimo į pareigas“, Klaipėdos miesto savivaldybės mero 2018-07-03 potvarkis Nr. M3-66 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovų mėnesinės algos kintamojo dydžių nustatymo“

³⁷ Vyr. gydytojos 2018-05-31 įsakymas Nr. 94 „Dėl etatų pertvarkymo“

³⁸ Darbo apmokėjimo tvarkos 3.11 p., 3.12 p., VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė administracijos ir ne gydymo padalinių vadovų gamybinio susirinkimo 2016-09-22 protokolas Nr. 1

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė patikrinimo akto
Priedas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmai/priemonės/komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Patvirtinti VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašą ir pakeisti įstaigos įstatus, kad jie atitiktų LR Vyriausybės 2007-09-26 nutarimo Nr. 1025 2.5.1.4 punkto nuostatas.	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius	Kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl šio nutarimo taikymo viešosioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms.	Iki 2018-06-01
2.	Patvirtinti Darbo apmokėjimo tvarką, kurioje būtų nustatyti aiškūs ir objektyvūs darbo užmokesčio dydžio nustatymo kriterijai.	VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojas	Koreguoti Darbo apmokėjimo tvarką, kurioje numatysime daugiau darbo užmokesčio dydį reglamentuojančių kriterijų.	Iki 2019-11-30
3.	Nustatyti įstaigos vyr. gydytojo pavaduotojų atlyginimus vadovaujantis LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatomis.	VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojas	Koreguotoje Darbo apmokėjimo tvarkoje numatysime vyr. gydytojo pavaduotojų atlyginimus, vadovaujantis LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu.	Iki 2019-11-30
4.	Nustatyti įstaigos asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių darbuotojų pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies mažiausią galimą dydį vadovaujantis 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinės sutarties Nr. 2/S-133 priedo Nr. 2 ir įstaigos Darbo apmokėjimo tvarkos nuostatomis.	VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojas	Koreguotoje Darbo apmokėjimo tvarkoje nustatydami asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantiems specialistams pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies mažiausią galimą dydį atskaitos dydžiu laikysime gydytojo pastoviosios dalies dydį.	Iki 2019-11-30

* – priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė subjektas (-ai)
Klaipėdos miesto savivaldybės Socialinių reikalų departamento Sveikatos apsaugos skyriaus vedėja J. Asadauskienė, tel. (8 46) 396071, el. p. janina.asadauskiene@klaipeda.lt (1 rekomendacija).
VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė vyr. gydytojas V. Žalimas, tel. (8 46) 484100, e. p. info@kvl.lt (2, 3, 4 rekomendacijos).